

ŠIAULIŲ KULTŪROS CENTRAS

3	0	2	2	9	6	7	1	1
---	---	---	---	---	---	---	---	---

(įstaigos kodas)

ŪKINĖS VEIKLOS ADMINISTRATORIAUS SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA Nr. 11

I. BENDROJI DALIS

1. Atlikti Šiaulių kultūros centro (toliau – Centro) aplinkos tvarkymo, teritorijų priežiūros, smulkius staliaus ir kitus darbus, gali ne jaunesnis kaip 18 m. asmuo, pasitikrinęs sveikatą, išklauses darbų bei gaisrinės saugos instruktavimus.
2. Darbuotojo darbo ir poilsio režimas:
 - 2.1. darbo laiko norma 40 valandų per savaitę, (neskaitant papildomo darbo, viršvalandžių) nebent darbo teisės normos nustato sutrumpintą darbo laiką ar šalys susitaria dėl ne viso darbo laiko;
 - 2.2. vidutinis darbo laikas, įskaitant viršvalandžius, per kiekvieną septynių dienų laikotarpį negali būti ilgesnis kaip 48 valandos (neįskaitant darbo pagal susitarimą dėl papildomo darbo laiko);
 - 2.3. darbo laikas, įskaitant viršvalandžius ir darbą pagal susitarimą dėl papildomo darbo negali būti ilgesnis kaip 12 val., neįskaitant pietų pertraukos, ir 60 val. per kiekvieną septynių dienų laikotarpį;
 - 2.4. negali būti dirbama daugiau kaip šešias dienas per septynias paeiliui einančias dienas;
 - 2.5. dirbant pagal suminę darbo laiko apskaitą, maksimalusis darbo laikas (įskaitant viršvalandžius, tačiau neįskaitant darbo pagal susitarimą dėl papildomo darbo), vidutiniškai per septynių dienų laikotarpį negali būti ilgesnis kaip 48 valandos, skaičiuojant per apskaitinį laikotarpį.
 - 2.6. darbuotojui suteikiamos fiziologinės pertraukos pagal poreikį ir specialios pertraukos, dirbant lauke ar nešildomose patalpose, profesinės rizikos sąlygomis, dirbant sunkų fizinį darbą;
 - 2.7. pertrauka pailsėti ir pavalgyti, ne vėliau kaip po 5 darbo valandų. Jos trukmė ne trumpesnė nei 30 min. ir ne ilgesnė kaip 2 val. (nebent susitarta dėl suskaidytos darbo dienos laiko režimo);
 - 2.8. kasdienio nepertraukiamojo poilsio tarp darbo pamainų trukmė negali būti trumpesnė kaip 11 val. iš eilės, o per 7 paeiliui einančių dienų laikotarpį darbuotojui turi būti suteiktas bent 35 valandų nepertraukiamo poilsio laikas. Jeigu darbo dienos trukmė daugiau kaip 12 val., bet ne daugiau kaip 24 val., nepertraukiamojo poilsio tarp darbo pamainų laikas negali būti mažesnis negu 24 valandos.
3. Pranešimo apie nelaimingą atsitikimą tvarka:
 - 3.1. pačiam nukentėjus nelaimingo atsitikimo metu, jei leidžia jėgos, nedelsiant pranešti Centro vadovui ar jo įgaliotam asmeniui, darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybai bei darbuotojų atstovui;
 - 3.2. pamačius ar sužinojus, kad įvyko nelaimingas atsitikimas, suteikti nukentėjusiam pirmąją pagalbą, jei reikia, iškviešti greitąją medicinos pagalbą bendruoju pagalbos telefonu 112. Pranešti apie nelaimingą atsitikimą Centro vadovui ar jo įgaliotam asmeniui;
 - 3.3. kol nelaimingas atsitikimas bus pradėtas tirti, darbo vieta ir įrenginių būklė turi likti tokia, kokia buvo nelaimingo atsitikimo metu. Jei dėl to kyla pavojus aplinkui esančių žmonių gyvybei ar sveikatai, galima daryti tik būtinus pakeitimus, apie tai surašius aktą;
 - 3.4. įvykus nelaimingam atsitikimui pakeliui į darbą arba iš darbo, kreiptis į gydymo įstaigą ir nedelsiant pranešti Centro vadovui ar jo įgaliotam asmeniui.
4. Pranešimo apie darbo metu pastebėtus trūkumus tvarka – savavališkai nešalinti darbo priemonių, įrenginių ir pastatų gedimų, taip pat juose įrengtų darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos įtaisų gedimų; nedelsiant pranešti Centro vadovui ar jo įgaliotam asmeniui, darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybai bei darbuotojų atstovui apie darbo ir darbų saugos priemonių gedimus, apie padėtį darbo vietose, darbo patalpose, pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai.
5. Darbuotojas gali atsisakyti dirbti, kai saugiai dirbti neapmokytas; kai darbo priemonės, įrankiai,

įrenginiai techniškai netvarkingi; darbo aplinka kelia pavojų sveikatai ir gyvybei; jei kolektyvinės apsaugos priemonės neužtikrina apsaugos nuo rizikos veiksnių, o asmeninės apsaugos priemonės neišduotos; jei asmeninės apsaugos priemonės techniškai netvarkingos, nepatikrintos, neišbandytos.

6. Asmens higienos reikalavimai - dirbti tik su tvarkingais ir švariais drabužiais, avalyne; rankas plauti tik tam skirtomis priemonėmis; nelaikyti maisto produktų darbo vietoje ir nevalgyti.

7. Už šios instrukcijos nevykdymą, darbuotojui taikoma LR įstatymų nustatyta drausminė, materialinė, administracinė atsakomybė, priklausomai nuo pažeidimo pobūdžio ir pasekmių.

II. PROFESINĖS RIZIKOS VEIKSNIAI. SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO

8. Pagrindiniai profesinės rizikos veiksniai, galintys veikti darbuotoją:
 - 8.1. elektros srovės poveikis;
 - 8.2. netvarkinga darbo vieta, užkrauti judėjimo keliai, slydūs, nelygūs, takai, teritorija, grindys;
 - 8.3. triukšmas, vibracija, dulkės;
 - 8.4. aštrūs, smailūs įrankiai, įsipjovimas, įsidūrimas į aštrius daiktus ar briaunas;
 - 8.5. darbai aukštyje;
 - 8.6. krentantys, virstantys daiktai, konstrukcijos, medžiai;
 - 8.7. cheminės medžiagos;
 - 8.8. pavojingosios atliekos;
 - 8.9. nesaugiai naudojami įrankiai, darbo priemonės;
 - 8.10. neišbandytos, netvarkingos paaukštinimo priemonės, netvarkingi įrankiai, saugos priemonės;
 - 8.11. automašinos, judantys mechanizmai, mechanizmų besisukančios dalys;
 - 8.12. dujų įkvėpimo pavojus, sprogo pavojus;
 - 8.13. nepalankios meteorologinės sąlygos (šaltis, karštis, lietus, stiprus vėjas, žaibas).
9. Kad išvengti pavojingų ir kenksmingų veiksnių, turinčių įtakos darbuotojo sveikatai, poveikio:
 - 9.1. darbo vieta turi būti sutvarkyta ir neužkrauta, judėjimo teritorija be kliuvinių, neslidė;
 - 9.2. dirbant elektriniais įrenginiais, įžeminti ar įnulinti elektros įrenginių srovei laidžius korpusus, naudoti įrankius ir įrenginius su papildoma, dviguba arba sustiprinta izoliacija;
 - 9.3. kopėčios ir lipynės turi būti išbandytos ir turėti lenteles su įrašyta būsima bandymo data;
 - 9.4. darbo rūbų turi būti užsegtos visos sagos, kad nebūtų vėjo plaikstomų dalių;
 - 9.5. dirbant lauke arba nepalankiose meteorologinėse darbo sąlygose, turi būti aprūpinti šiltais ir drėgmės nepraleidžiančiais rūbais, šilta avalyne, pirštinėmis;
 - 9.6. visi įrankiai ir darbo priemonės turi būti tvarkingi;
 - 9.7. įranga, skirta lauko teritorijos, patalpų valymui, tvarkymui, turi būti tam pritaikyta, kad išvengti dažno lankstymosi, sunkių svorių kėlimo ir nešimo, kaulų - raumenų sistemos pažeidimų;
 - 9.8. šluostės, turi būti gerai sugeriančios vandenį, lengvai išgręžiamos. Gręžiant vengti riešo sukamųjų judesių, t.y. šluostę gręžti ją suspaudžiant tarp rankų, o ne sukant delnuose.
10. Vadovaujantis „Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis nuostatų“ reikalavimais, parenkamos ir darbuotojui nemokamai duodamos asmeninės apsauginės priemonės.

III. DARBUOTOJO VEIKSMAI PRIEŠ DARBO PRADŽIĄ

11. Apsivilkti tvarkingus darbo drabužius, dėvėti galvos apdangalą, paruošti saugos priemones. Jei dirbama lauke, apsirengti pagal oro sąlygas.
12. Patikrinti įrankius, darbo priemones, kopėčias ir kitą inventorių, kuris bus naudojamas dirbant, atliekų surinkimo dėžes ar vietas. Įrankių mediniai kotelai turi būti lygūs, be atskilimų, kotas negali būti ilgesnis kaip 1,5 m.
13. Pašalinti galinčius trukdyti darbui ar sukelti nelaimingą atsitikimą daiktus, įsitikinti ar darbo aplinkoje neslidu. Atlaisvinti praėjimus, tvarkant langus ar panašiai, įsitikinti ar patikimai įtvirtinti, ar nesutrūkę stiklai.
14. Dirbant su cheminėmis medžiagomis, paruošti jas tam skirtose patalpose, kaip nurodyta j saugos duomenų lapuose. Chemikalai turi būti saugomi uždaruose induose vėdinamoje patalpoje.
15. Apie pastebėtus trūkumus, esant netvarkingiems darbo įrankiams, nedirbti, pranešti vadovui.

IV. DARBUOTOJO VEIKSMAI DARBO METU

16. Vykdyti darbo tvarkos taisyklių, nustatyto darbo ir poilsio laiko reikalavimus, ilsėtis, valgyti ir rūkyti tam tikslui skirtose vietose, dirbti tik tą darbą, kuris įeina į tiesiogines pareigas ir tik tada, kai yra žinomi saugūs jo atlikimo būdai. Be vadovo žinios nepatikėti savo darbo ir darbo priemonių kitam asmeniui, imtis darbų, nesusijusių su užduotimi.
17. Vaikščioti tik tam skirtais takais. Visur vaikščioti atsargiai, kad neužkliūti, nepaslusti, neikristi į duobes, ar galimai neuždengtus šulinius. Lipant laiptais nešokinėti, ranka laikytis turėklų.
18. Dirbantis su elektrifikuotais įrenginiais, turi būti instrukuotas elektrosaugos klausimais, žinoti tų įrenginių gamintojų pateiktas naudojimo instrukcijas.
19. Elektros įrenginiai turi būti tvarkingi, su nepažeista lankstaus laido izoliacija ir šakute. Pernešti elektros įrenginius galima tik už rankenų. Pastebėjus nutrūkusius elektros laidus, be dangtelių paskirstymo dėžutes, sulaužytus jungiklius, elektros lizdus, nedirbti, pranešti vadovui. Nedirbti su elektros įrankiais, prietaisais, įrenginiais, jei ant jų pasiliejo skysčiai. Sugedusį elektros įrenginį remontuoti gali darbuotojas, turintis elektrotechninio personalo reikiamą kvalifikaciją.
20. Aparatų, elektros įrenginių maitinimo elektros kabelis turi būti prijungtas prie elektros tinklo taip, kad netrukdytų praeinantiems ir nebūtų įmanomąjį užkabinti koja. Visi įrenginiai turi stovėti taip, kad būtų lengva pasiekti kištukinę jungtį.
21. Esant įjungtam elektros įrenginiui draudžiama: jį remontuoti, valyti ir derinti; dirbti, kai nuimti apsauginiai gaubtai; atlikti bet kokius veiksmus aparato viduje; draudžiama remontuoti elektros įrenginį neturinčiam tam teisės.
22. Išjungti įrenginį ir ištraukti kištukinę jungtį būtina: nutrūkus elektros energijos tiekimui; kai pažeista elektros kabelio izoliacija; kai netvarkinga kištukinė jungtis ar valdymo mygtukai; pajutus svylančių elektros laidų, izoliacijos kvapą; kai ant korpuso jaučiamas elektros srovės poveikis.
23. Elektros oro pašildytojus su atvira kaitinimo spirale, vandens pašildytojus, virdulius, kavos virimo aparatus naudoti tik specialiai tam skirtose ir įrengtose vietose.
24. Neliesti drėgnomis rankomis elektros jungiklių, rozečių, kitų elektros prietaisų. Vienu metu nesiliesti prie elektrinių įrenginių metalinių dalių ir įžemintų sistemų (centrinio šildymo radiatorių, vandentiekio vamzdžių ir kt.).
25. Stovint ant pristatomųjų laiptelių galima dirbti tik smulkius darbus ir naudotis tvirtomis kopėčiomis su aštriais metaliniais kaišciais apačioje. Draudžiama naudotis atsitiktinėmis atramomis (dėžėmis, statinėmis ir pan.)
26. Kalant vinį, iš pradžių reikia dviem trim lengvais smūgiais ją įtvirtinti, po to patraukus ranką, įkalti iki galo. Prieš gręžiant būtina patikrinti, ar grąžtas stipriai laikosi laikiklyje.
27. Keičiant langų stiklus, stiklo paviršių liesti atsargiai, kad nesusižeisti rankų, dirbti tik su darbo pirštinėmis.
28. Tvarkyti patalpas, rinkti šiukšles reikia tada, kai patalpoje nėra žmonių. Dirbant patalpose, kur atliekami remonto ar apdailos darbai, žiūrėti, kad nebūtų atvirų, neuždengtų angų, neužkliūti už kabelių ar laidų. Nelaikyti inventoriaus, pagalbinių priemonių judėjimo takuose.
29. Šiukšles, atliekas krauti į tam skirtą vietą (tarą), nepalikti jų praėjimuose, neapšviestose vietose. Draudžiama šluoti šiukšles, purvą į lietaus vandens surinkimo ir kitas požeminių inžinerinių tinklų šulinius, teršti nešvarumais vandens telkinius, sušluoti šiukšles po medžiais, krūmais, ant vejų.
30. Stebėti, kad būtų švarūs ir saugūs laiptai ir praėjimai, šalinti iš jų atliekas, žiemą lauke nuvalyti nuo jų ledą ir pabarstyti pakopas smėliu. Kai slidu, būti atidžiam, atsargiam ir neskubėti einant slidžiu teritorijos keliu.
31. Takai valomi ir barstomi smėliu rankiniu būdu mūvint pirštines. Draudžiama barstyti šaligatvius ar takus druska, dirbti įrankiais, kuriais galima sugadinti šaligatvių dangą, palikti darbo įrankius važiuojamojo kelio dalyje.
32. Valant, kertant ledus, smūgio metu veidą nusukti į šalį. Jei ant pastato stogų susidaro varvekliai, pavojingas vietas būtina aptverti. Ledus nuo stogo galima daužyti tik gavus Centro vadovo leidimą ir tik užsidėjus apsauginį šalną.

33. Valant ar šluojant važiuojamą teritorijos ar gatvės dalį, būtina pastatyti įspėjamą ženklą „KITI PAVOJAI“ ir apsilikti ryškia geltona liemene. Nevalyti, nešluoti prie besiruošiančių važiuoti automašinų. Nepalikti įrankių važiuojamoje teritorijos dalyje.
34. Draudžiama imti biriąsias medžiagas iš krūvų apačios pasikasant. Dulkingas medžiagas laikyti bunkeriuose, dėžėse ir kitose uždaroje talpyklose. taip, kad pakraunant ir iškraunant jos nedulkėtų. Žemę, smulkias šiukšles krauti reikia pavėjui, kad jos nepatektų į darbuotojo akis.
35. Valant šiukšles ar dirbant važiuojamoje kelio dalyje, 20–50 m atstumu nuo darbo vietos pastatyti įspėjamuosius ženklus. Deginti šiukšles ar atliekas be atsakingo asmens nurodymo draudžiama.
36. Kelti, nešti tik žinomo svorio daiktus. Keliamo krovinio svoris vyrui turi neviršyti 30 kg, moteriai 10 kg, paaugliui 16 kg. Nešant įvairias medžiagas neštuvais, pirmasis neštuvus nuo grindų turi pakelti priekyje einantis darbuotojas, o komandą nuleisti juos, duoda už jo esantis darbuotojas. Nestovėti, nevaikščioti ir nedirbti po pakeltu kroviniu.
37. Pjaunant vejas, žolynus, krūmus, visais įrenginiais dirbti taip, kaip nurodyta jų gamintojų. Naudoti tik įrenginių gamintojų nurodytą kurą, detales ar priedus, laikyti, prižiūrėti ir transportuoti juos tik taip, kaip nurodyta gamintojų.
38. Prieš pradėdant pjauti, pašalinti iš žolės visus pašalinius, kietus daiktus, akmenis. Pjaunant, nuolat stebėti, ar žolėje nėra pašalinių daiktų, galinčių sugadinti įrenginį ar sužaloti žmones.
39. Esant įjungtam varikliui, neliesti, nekišti rankų ar kojų po vejpajovės dangčiu, neliesti apsauginio dangčio.
40. Dirbant žoliapjove ir krūmapjove dėvėti apsauginius akinius, klausos apsaugos nuo triukšmo, kitas asmeninės apsaugos priemones, dirbti taip, kaip nurodyta to įrenginio gamintojo.
41. Apžiūrint žoliapjovę, atkreipti dėmesį į varžtų suveržimą, patikrinti ar tvarkingos variklio apsauginės movos ir pjovimo mechanizmų automatai. Paleidžiant variklį, pjovimo mechanizmai turi neliesti pašalinių daiktų. Draudžiama apie ranką vynioti starterio trosą. Negalima pjauti nelygių, akmenuotų, vejų, pievelių, kai jose yra kitų kietų daiktų.
42. Pjaunant veją dalgiu, pereinant iš vienos vietos į kitą, dalgį įdėti į specialų dėklą arba apvynioti medžiaga. Draudžiama darbo vietoje palikti dalgį ar pakabinti jį ant medžio šakos. Draudžiama galąsti dalgį ištrupėjusiu ir sulūžusiu galastuvu, draudžiama statyti dalgį ant koto, pavesti galąsti dalgį kitiems asmenims. Plakti reikia ant gerai įtvirtinto priekalo tvarkingu plaktuku.
43. Dirbti ant stogo, tvarkyti jį galima tik patikrinus pagrindo tvarkingumą, tvirtumą. Turi būti užtikrintas saugus priėjimas/išėjimas prie darbo vietos, saugi darbo vieta. Jei yra rizika nukristi dirbant ant stogo, lipant ar nulipant, būtina imtis tinkamų prevencinių priemonių. Apsaugos nuo kritimo priemonės turi būti sumontuotos prieš pradėdant darbus ir negali būti nuimtos nebaigus darbų. Prieš taikant asmenines apsaugos priemones, turi būti įdiegtos kolektyvinės priemonės.
44. Darbas ant stogo gali būti atliekamas tik, jei meteorologinės sąlygos (stiprus vėjas, apledėjimas ir kt.) nekelia pavojaus darbuotojų saugai ir sveikatai. Esant apledėjimui, stipriam rūkui, vėjui stipresniam kaip 6 balai, lyjant arba sningant, perkūnijos metu stogo dengimo darbai nutraukiami.
45. Vienetines medžiagas, įrankius ir tarą sukrauti taip, kad nenukristų, nenuslystų stogo nuolydžiu arba nenuopūstų jų vėjas. Mėtyti nuo stogo įrankius, medžiagas ir jų likučius draudžiama. Šiukšles nuo stogo šalinti tik per specialius latakus arba liukus.
46. Dengiant stogus prilydomosiomis stogo dangomis, naudojant dujų degiklius ar kitus liepsnos šaltinius, laikytis jų gamintojų nurodytų saugos reikalavimų. Prilydant stogo dangą, stogo dengimo medžiagos ritinį reikia išvynioti ant pakaitinto apatinio paviršiaus link savęs. Šildyti su degikliu iš lėto, kad užtikrinti tolygų paviršiaus kaitinimą. Nevaikščioti ant ką tik paklotos stogo dangos.
47. Darbai 1,3 m ar didesniame aukštyje nuo perdenginio, žemės paviršiaus, priskiriami darbams, atliekamiems aukštyje. Darbai, atliekami aukščiau kaip 5 m nuo grunto, perdenginio, pastolių, grindų paviršiaus - aukštalipių darbai. Juos gali atlikti asmenys, turintys reikiamą kvalifikaciją, ją patvirtinančią dokumentą, medicinos pažymą su atitinkamu įrašu. Jei darbo vietos 1,3 m ar didesniame aukštyje nuo žemės arba perdengimų, jas būtina aptverti.
48. Nustatytomis dienomis (nustatytoje vietoje ir nustatytu laiku) kabinant ir nuimant valstybines vėliavas, reikia naudotis kopėčiomis, kurias turi prilaikyti kitas darbininkas. Kopėčios turi būti inventorizuotos, išbandytos ir turėti tai patvirtinančius užrašus.

49. Žiemą pastoviai nuvalyti sniegą ir ledą visose Centro teritorijose, barstyti takus ir šaligatvius smėliu; atsiradus plikledžiui, nedelsiant barstyti smėliu ir chlorido mišiniu (arba kt. administracijos skirtomis priemonėmis), kad būtų užtikrintas normalus pėsčiųjų ir transporto eismas.
50. Medžių ir krūmų sodinimas. Prieš kasant duobes, darbdavys turi gauti iš savivaldybės seniūnijos leidimą kasinėjimo darbams. Vykdyti žemės darbus, nesuderintus su atitinkamomis organizacijomis, draudžiama.
51. Prieš pradėdant kasti duobes, darbų vadovas privalo iš anksto, ne vėliau kaip vieną dieną iki darbų pradžios, iškviešti į darbų vykdymo vietą, suderintame projekte nurodytą organizaciją atstovus ir kartu su jais nustatyti tikslią požeminių komunikacijų išdėstymo vietą, priimti reikiamas priemones, esantiems įrenginiams apsaugoti.
52. Medžių genėjimui turi tiesiogiai vadovauti darbų vadovas. Medžiams genėti reikia naudotis patikimomis atramomis, geležiniais kabliais, sutvirtintomis kopėčiomis-lipynėmis. Darbuotojai, vykdantys medžių ir krūmų genėjimo darbus, privalo dirbti su pirštinėmis, apsauginiais diržais ir apsauginiais akiniais, dėvėti apsauginį šalną. Po genimu medžiu stovėti pašaliniais asmenimis draudžiama.
53. Dirbant bet kokiais įrenginiais, nepakenkti ir nesukelti pavojaus žmonių saugumui.
54. Dirbant su bet kokiomis cheminėmis medžiagomis, dažais, paruošti jas tam skirtose patalpose, taip kaip nurodyta cheminių medžiagų saugos duomenų lapuose. Chemikalai turi būti saugomi uždaruose induose vėdinamoje patalpoje. Dėvėti sausas darbo pirštines. Įsipjovus ar įsibrėžus ranką, užsidėti guminius antpirščius.
55. Dirbant sekatoriais, kitais aštrais įrankiais dirbti reikia dėmesingai, atsargiai, kerpant nelaikyti pirštų arti ašmenų, kirpti nukreipus nuo savęs, kad nukirptos smulkios dalelės nesužeistų veido.
56. Dirbti tik gerai ir tinkamai pagალštais įrankiais. Visų įrankių kotai turi būti tvarkingi, be įskilimų ir šerpetų. Peilių ir kitų įrankių nedėti ašmenimis į viršų.
57. Tvirtinant mažas detales klįjais, saugotis, kad karšta klįjų masė neapdegintų pirštų.
58. Darbininkas, aptikęs nenurodytų požeminių įrenginių, sprogstamųjų medžiagų ar šaudmenų, turi nutraukti darbą ir pranešti apie tai vadovui. Darbą toje vietoje tęsti galima tik tada, kai bus išaiškintas aptiktų įrenginių bei daiktų pobūdis ir gautas leidimas toliau dirbti.
59. Jei susidaro pavojingųjų atliekų, pasirūpinti, kad jos būtų kaupiamos, saugomos bei atiduodamos nustatyta tvarka įmonėms, turinčioms teisę surinkti tokias atliekas. Užtikrina, kad nebūtų galimybės užteršti pavojingomis atliekomis žemės gruntą, vandenį, kitus gamtos išteklius.
60. Draudžiama į darbų atlikimo teritorijas ir patalpas įnešti alkoholinius gėrimus, būti bei dirbti neblaiviam, apsvaigusiam nuo narkotinių, toksinių ar kitokių medžiagų.

V. DARBUOTOJO VEIKSMAI AVARINIAIS (YPATINGAIS) ATVEJAIS

61. Kai kyla pavojus sveikatai ar gyvybei, išeiti iš pavojingos zonos, nedelsiant pranešti vadovui ar jo įgaliotam asmeniui ir, jei reikia, specialioms tarnyboms bendruoju pagalbos telefonu 112 visais atvejais. Pagal galimybes imtis priemonių, kad būtų apsaugoti žmonės.
62. Susidarius nepalankiai situacijai (pablogėjus sveikatai, sugedus darbo priemonėms ir kt.) dėl ko gali įvykti avarija ar nelaimingas atsitikimas, kilti kitokių pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai, reikia nutraukti darbą, išeiti iš pavojingos zonos ir nedelsiant pranešti vadovui.
63. Kilus gaisrui, iškviešti ugniagesius bendruoju pagalbos telefonu 112, pradėti gaisrą gesinti turimomis pirminėmis gaisro gesinimo priemonėmis, nedelsiant informuoti vadovą.

VI. DARBUOTOJO VEIKSMAI BAIGUS DARBĄ

64. Išeinant iš patalpų, patikrinti ar neliko neuždarytų langų, įjungtų elektros įrenginių, apšvietimo, darbo priemonių patalpose ar teritorijoje, kur buvo dirbta. Sudėti darbo priemones į tam skirtą vietą.
65. Nusirengti darbo drabužius, padėti į tam skirtą vietą. Nusiplauti rankas su muilu, nusiprausti.
66. Pranešti vadovui ar jo įgaliotam asmeniui apie pastebėtus nesklandumus, trūkumus.